

ERESUS SANDALIATUS IN HAAR ROL BETRAPT

P. J. van Helsdingen

Natuurhistorisch Museum Leiden

ABSTRACT

A single specimen of the pompilid wasp *Eoferreola rhombica* (Christ, 1791) was captured during a faunal survey of road verges. The specimen was found in a pitfall on the Veluwe (Province of Gelderland). This species is specialized in that it searches for female *Eresus* (*sandaliatus* in the Netherlands) and after paralyzing it and depositing its egg on it leaves the specimen in the spider's burrow instead of digging a separate burrow for its prey. The latter is the rule with pompilid wasps. The reader is referred to the original article with a description and picture of the wasp, and the distribution pattern of the spider in the Netherlands.

In de Nederlandse Faunistische Mededelingen, aflevering 9 van november 1999, is melding gemaakt van de eerste waarneming in ons land van *Eoferreola rhombica* (Christ, 1791), een spinnendoder (Pompilidae), die in 1998 aangetroffen werd in een vangpotje tijdens een onderzoek naar de fauna van wegbermen. Het betreffende potje stond bij Oud-Reerst (Veluwe). Daar verwijs ik nu nog eens naar in Spined, omdat dit insect een bijzondere relatie heeft met de spinnen van het geslacht *Eresus*. Normaal zoekt een wijfje van een pompilide naar spinnen om haar nageslacht van voedsel te voorzien. Als een spin is gevonden wordt deze verlamd en in een door de wesp gegraven holletje verborgen; het nestje wordt gesloten nadat de wesp een eitje heeft afgezet op de spin. De larve heeft zo vers voedsel tot zijn beschikking, dat moet volstaan tot de verpoping.

Bij *Eoferreola rhombica* gaat het iets anders in zijn werk. De wesp zoekt ook naar een spin, maar schijnt een absolute voorkeur aan de dag te leggen voor *Eresus*. Zij sleept vervolgens niet de verse prooi naar een zelfgegraven holletje, maar gebruikt de woongang van *Eresus* daar voor. Dat spaart energie. Of zij het hol nog dicht maakt is niet bekend. De biologie staat in het genoemde artikel beschreven.

Eoferreola rhombica komt in Centraal en Zuid-Europa voor, de dichtstbij gelegen vindplaatsen zijn de Franse Elzas en het Oosten van Duitsland. Er komt nog een tweede verwante soort in West-Europa voor. In West-Europa hebben wij volgens de huidige opvattingen ook twee verwante soorten van *Eresus*. Of er nog een onderlinge soortbinding bestaat binnen dit complex van *Eoferreola* en *Eresus* is nog niet bekend. Wij moeten eerst maar eens zien of de wesp nog een keer in ons land gevangen zal worden. Ik denk dat ik hem wel heb zien vliegen bij een bezoek aan een van onze *Eresus*-kolonies vorig jaar, maar die was razend snel en mij te vlug af. Ook Ivo Raemakers meent er een gezien te hebben, ook ongrijpbaar snel. De eerste vangst werd in 1998 gedaan met behulp van een vangpotje, dus misschien moeten wij daar onze hoop op gevestigd houden. Wie in het geschikte terrein loopt weet dus waar men op moet letten.

LITERATUUR

- Raemakers, I. & P. J. van Helsdingen, 1999. De Vuurspindoder *Eoferreola rhombica*, een voor Nederland nieuwe spinnendoder, en haar bijzondere waard: *Eresus sandaliatus* (Hymenoptera: Pompilidae; Araneae: Eresidae). - Nederlandse Faunistische Mededelingen 9: 1-6.

